

Administration og forvaltning af den bygherrebetalte arkæologi pr. 01.01.2022

Gennemførelsen af bygherrebetalte forundersøgelser og udgravninger udgør langt størsteparten af den arkæologiske afdelings virksomhed. Museet har ca. 15 til 30 arkæologiske undersøgelser om året i bygherreregi. Forvaltningen foretages efter Museumslovens kapitel 8 og omfatter sikring af den arkæologiske kulturarv i kommunen. Der arbejdes også efter anden lovgivning som forvaltningsloven og GDPR reglerne.

Forvaltningsansvaret ligger hos lederen af den arkæologiske afdeling, og denne står for behandlingen af alle henvendelser vedr. arkæologi og arkivalisk kontrol. Henvendelser kan videresendes til behandling ved museets andre arkæologer.

Henvendelser fra såvel offentlig som privat bygherre besvares inden for de fastsatte tidsfrister. Det vil altid klart fremgå, om museet vil anbefale en arkæologisk forundersøgelse. Tilsyn med et jordarbejde kan også komme på tale. Det prioriteres at rådgive bygherrer professionelt omkring alle de forhold og muligheder, der er i forbindelse med en bygherrebetalt forundersøgelse og egentlig udgravning.

Medfører henvendelsen ønske om arkæologisk forundersøgelse og mulig efterfølgende udgravning, udarbejdes budget og faglig argumentation. Indsendelse til godkendelse ved Slots- og Kulturstyrelsen sker ved lederen af den arkæologiske afdeling.

Når budgetgodkendelse foreligger fra SLKS og bygherre, overlades den faglige administration i stor udstrækning til udgravningslederen. Denne leder udgravningen og står for den efterfølgende indtastning i Museernes Udgravningsdata og udfærdigelse af beretning og kulturhistorisk rapport, samt indberetninger til rette instanser, herunder FF.

Forvaltningsakter og udgravningsdata fra de enkelte udgravninger placeres på en server der drives af Skanderborg Kommune.

På sigt arbejdes der på at få et digitalt GIS baseret værktøj til at styre den digitale sagsgang.

Museet er i gang med at digitalisere gamle analoge udgravningsdata.

Samarbejde med offentlige og private myndigheder og bygherrer

Skanderborg Kommune og Museum Skanderborg har et fasttømret samarbejde for sager, der kan resultere i kapitel 8-undersøgelser. Museet inddrages tidligt i processen med udarbejdelse af lokalplaner, kommuneplaner m.m. Derudover modtager museet også kopi af alle tilladelser, som gives til bl.a. jordvarmeanlæg, pileanlæg, landzonetilladelser, råstofindvinding, dispensationer fra naturbeskyttelsesloven, ligesom der modtages byggesagslister hver 14. dag.

Fra Skanderborg Forsyning modtages sager til udtalelse vedr. kloakeringer, drikkevandsledninger og regnvandsbassiner m.m.

Fra statslige myndigheder modtages sager til udtalelse vedr. vejanlæg, jernbaneanlæg og skovrejsning m.m. Fra Region Midtjylland modtages tilladelser til råstofudvinding og fra private aktører behandles udtalelser om etablering af læhegn. udstykninger, div. byggeri m.m.

På baggrund af fremsendte materiale vurderer afdelingslederen om der er mulighed for at støde på fortidsminder i de enkelte sager, og kontakter bygherre i de tilfælde, hvor det vurderes aktuelt.

Det arkæologiske arbejde i øvrigt på Museum Skanderborg

Afdelingen besvarer forespørgsler og anmeldelser fra borgere, der har påtruffet arkæologiske fund eller anlæg.

Særligt danefæregistrering er stigende og udgør årligt mellem 200 til 400 genstande. Danefæ behandles og administreres af den danefæansvarlige arkæolog på museet.

Museum Skanderborg udfører også forskningsudgravninger som "Vikingen fra Fregerslev og "Alken Enge" i tværvidevidenskabelige fora og i samarbejder med andre institutioner som f.eks. Moesgård Museum, Århus Universitet og Nationalmuseet m.m.

Sikring af budgetoverholdelse og fagligt tilsyn på de arkæologiske udgravninger

Under en udgravning foretager lederen af afdelingen løbende tilsyn med fremdrift og sikring af kvaliteten af den arkæologiske udgravnings metode og dataindsamling. Udgravningsdata og genstande behandles i forhold til registreringsvejledning og indsamlingspolitik.

Udgravningslederen har ansvar for at budgettet overholdes og der sendes timesedler ugentligt til både bogholder og afdelingsleder, så der én gang om ugen kan foretages en opgørelse over forbrug på udgravningen. Bogholderen udfærdiger og fremsender regninger til bygherre og SLKS efter at regningen er godkendt af afdelingslederen.

Alle medvirker til at sikre, at der er en klar adskillelse mellem økonomien for den bygherrebetalte arkæologiske undersøgelsesvirksomhed og museets øvrige økonomi. Alle medvirker til at minimere udgifter til bygherrebetalte arkæologiske undersøgelser, uden at det går ud over det faglige og videnskabelige niveau.